

ימי עיון תנ"ך תשפ"ד

Why Did Yitro Leave?

The Challenge of Commitment in a World of Endless Choices

Mekhila – Yitro

He was called by seven names... Jether (יֶתֶר) because he [caused] a section to be added (יֶתֶר) to the Torah. Yitro (יִתְרוֹ) for his exceedingly good acts; Hobab – he was dear to God... Putiel – that he abandoned idolatry; Keni – He was zealous for God and he acquired Torah

Mekhila – Yitro

Now I know that God is greater than all the deities: This teaches us that he [Jethro] was knowledgeable about every type of idolatry in the world, and there was no pagan deity that he did not worship.

3. The Placement of the Yitro story

Ex. ch.17:7-17	ch.18a	ch.18b	ch. 19-20
Amalek	Yitro's arrival and sacrifice	Yitro's management advice	Revelation at Sinai/Matan Torah

4. אבן עזרא שמות פרק יח

למה נכנסה פרשת יתרו במקום הזה, בעבור שהזכיר למעלה הרעה שעשה עמלק לישראל, הזכיר כנגדו הטובה שעשה יתרו לישראל. Why is the Yitro narrative located at this juncture? After the Torah mentioned the evil manner in which Amalek treated Israel, it mentions as a counterbalance, the good that Yitro did for Israel.

Parallels between Yitro and Amalek

שמות פרק י"ח	שמות פרק י"ז	
(ה) ויבא יתרו	(ח) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים:	1.
(כה) ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל	(ט) ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים	2.
(יג) ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם	מחר אנכי נצב על ראש	3.
כי כבד ממך הדבר	וידע משה כבדים	4.
מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב:	(יב) ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה	5.
(יב) ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים לאלהים	(טו) ויבן משה מזבח	6.

5. Bamidbar 10

²⁹Moses said to Hobab son of Reuel the Midianite, Moses' father-in-law, "We are setting out for the place of which the Lord has said, 'I will give it to you.' Come with us and we will be generous with you; for the Lord has promised to be generous to Israel." ³⁰"I will not go," he replied to him, "but will return to my native land." ³¹He said, "Please do not leave us, inasmuch as you can ... be our guide.

6. Judges/Shoftim ch.4

¹¹Heber the Kenite had separated from the other Kenites, descendants of Hobab, father-in-law of Moses, and had pitched his tent at Elon-bezaananim, which is near Kedesh. ¹⁷Sisera, fled on foot to the tent of Yael, wife of Heber the Kenite; for there was friendship between King Jabin of Hazor and the family of Heber the Kenite. ¹⁸ Yael came out to greet Sisera and said to him, "Come in, my lord, come in here, do not be afraid."

5. במדבר פרק י

(בט) ויאמר משה לחבב בן רעואל המדיני חתן משה נסעים אנחנו אל המקום אשר אמר יקוק אתו לנבם לכה אתנו והטבנו לך כי יקוק דבר טוב על ישראל: (ל) ויאמר אליו לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך: (לא) ויאמר אל נא תעזב אתנו כי על כן ידעת חנתנו במדבר והיית לנו לעינים:

6. שופטים פרק ד

(יא) וחבר הקיני נפרד מקין מבני חבב חתן משה ויט אהלו עד אלון בצענים בצענים אשר את קדש: ... (יז) וסיסרא נס ברגליו אל אהל יעל אשת חבר הקיני כי שלום בין יבין מלך חצור ובין בית חבר הקיני: (יח) ותצא יעל לקראת סיסרא ותאמר אליו סורה אדני סורה אלי אל תירא ויסר אליה האהלה ותכסהו בשמיכה:

7. I Samuel/Shmuel Aleph ch.15

Saul advanced as far as the city of Amalek and lay in wait in the wadi.
Saul said to the Kenites, "Come, withdraw at once from among the Amalekites, that I may not destroy you along with them; for you showed kindness to all the Israelites when they left Egypt." So the Kenites withdrew from among the Amalekites

8. Sotah 11a

Rabbi Chiya said in the name of Rabbi Simon: "Three were present during the consultation (with Pharaoh), Balaam, Job, and Yitro. Balaam, who advised (to kill the Jews) was killed, Job who was silent, was judged to suffer great pain, and Yitro who ran away was worthy to have (great) descendants ...

9. Jeremiah 35

I set bowls full of wine and cups before the men of the house of the Rechabites, and said to them, "Have some wine."
They replied, "We will not drink wine, for our ancestor, Jonadab son of Rechab, commanded us: 'You shall never drink wine, either you or your children.' Nor shall you build houses or sow fields or plant vineyards, nor shall you own such things; but you shall live in tents all your days, so that you may live long upon the land where you sojourn."

10. I Chronicles 2:55

The families of the scribes that dwelt at Jabez: the Tirathites, the Shimeathites, the Sucathites; these are the Kenites who came from Hammath, father of the house of Rechab.

7. שמואל א פרק טו

(ה) ויבא שאול עד עיר עמלק וירב בנחל:
(ו) ויאמר שאול אל הקיני לבו סרו רדו מתוך עמלקי פן
אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל בעלותם
ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק:

8. סוטה יא עמ' א

א"ר חייא בר אבא א"ר סימאי, שלשה היו באותה עצה:
בלעם, ואיוב, ויתרו, בלעם שיעץ - נהרג, איוב ששתק -
נידון ביסורין, יתרו שברח - זכו מבני בניו שישבו בלשכת
הגזית...

9. ירמיהו פרק לה

(ה) ואתן לפני בני בית הרבבים גבעים מלאים יין וכסות
ואמר אליהם שתו יין:
(ו) ויאמרו לא נשתה יין כי יונדב בן רכב אבינו צוה עלינו
לאמר לא תשתו יין אתם ובניכם עד עולם:
(ז) ובית לא תבנו וזרע לא תזרעו וחרם לא תטעו ולא יהיה
לכם כי באהלים תשבו כל ימיכם למען תחיו ימים רבים על
פני האדמה אשר אתם גרים שם:
(ח) ונשמע בקול יהונדב בן רכב אבינו לכל אשר צונו...

10. דברי הימים א פרק ב פסוק נה

ומשפחות ספרים ישבו ישבי יעבץ תרעתיים שמעתיים
שוכתיים המה הקינים הבאים מחמת אבי בית רכב:

11. מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דעמלק פרשה א

בשעה שאמר משה ליתרו, תן לי צפורה בתך לאשה, אמר לו יתרו, קבל עליך דבר זה שאומר לך ואני נותנה לך לאשה, אמר לו מהו, אמר לו בן שיהיה לך תחלה יהיה לעבודה זרה, מכאן ואילך לשם שמים, וקבל עליו. אמר לו השבע לי, וישבע לו, שני' ששם/שמות/ ב כא+
ויואל משה. אין אלה אלא לשון שבועה שני' +ש"א =שמואל א' = יד כד+ ויואל שאול את העם לאמר, וכתוב מ"ב =מלכים ב' = ה כג+
ויאמר נעמן הוואל וקח ככרים. לפיכך הקדים המלאך להרוג את משה, מיד ותקח צפורה צר ותכרות את ערלת בנה וגו' וירף וגו'.

When Moses asked for Tziphora's hand in marriage, Yitro made a condition: "Your firstborn son will be for idolatry; after that, they may be for the sake of Heaven." Moses agreed, and made an oath to him, as it states: "Moses consented" (2:21). That is why the angel wished to kill Moses (Ex.4:24). Immediately Tziphora took a flintstone and circumcised her son...

12. Shemot ch2

A man of the house of Levi went and married a Levite woman...
Some time later, Moses grew up, he went out to his kinsfolk and witnessed their labors. He saw an Egyptian man beating a Hebrew man, one of his kinsmen. He turned this way and that and, seeing no man, he struck down the Egyptian and hid him in the sand...
They answered, "An Egyptian man rescued us from the shepherds; he even drew water for us and watered the flock."
He said to his daughters, "Where is he then? Why did you leave the man? Ask him in to break bread." Moses consented to stay with the man, and he gave Moses his daughter Zipporah as wife.

12. שמות פרק ב

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי...
(יא) ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא
בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו:
(יב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו
בחול: (יג) ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים
ויאמר לרשע למה תכה רעך:
... ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה
לנו וישק את הצאן: (כ) ויאמר אל בנתיו ואיו למה זה
עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם: (כא) ויואל משה
לשבת את האיש ויתן את צפורה בתו למשה: (כב) ותלד
בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: